

Personalia

Dødsfall

Guri Giæver Myhre, f. 24.11.1908, tannlegeeksamen 1930, d. 27.02.2006

Fødselsdager

95 år

Finn Rognerud, Lillehammer, 4. mai

85 år

Knut Skaiaa, Sandefjord, 1. mai
Karstein Myhre, Narvik, 17. mai

80 år

Liv Vollstad Roen, Bødalen, 2. mai
Torgeir Togstad, Nesttun, 15. mai
Wilhelm Hoff Petersen, Mosjøen, 16. mai
Gudmund Graabak, Heimdal, 29. mai
Eivind Håtveit, Kviteseid, 29. mai

75 år

Wiggo Isaksen, Karasjok, 5.mai
Kari Aggeryd, Trondheim, 10. mai

70 år

Torstein J. Gjestrud, Kongsberg, 9. mai
Tore Kristian Vik, Hjellesstad, 22. mai

60 år

Gro Granfeldt, Halden, 2. mai
Tale Solheim, Kongsberg, 7. mai
Helge Einar Pettersen, Harstad, 10. mai
Magnar Torsvik, Hundvåg, 14. mai
Ragnar Sætervadet, Lillestrøm, 16. mai
Ivar Nicolay Olsen, Tromsø, 20. mai
Grete Widerøe, Oppegård, 24. mai
Bjørn Hanvold, Stabekk, 26. mai

50 år

Hege Endresen Løe, Steinkjer, 1. mai
Berit Lund-Andersen, Haugesund, 5. mai
Oddvar Lea, Kolbotn, 8. mai
Lathamini Murugesu, Nesttun, 8. mai
Per-Erik Lien, Asker, 9. mai
Kari Målfrid Østerholt, Sandnes, 10. mai
Rune Kjønsvik, Hammerfest, 17. mai
Bjørn Ola Skavern, Brandbu, 18. mai
Morten Nergård, Trondheim, 19. mai
Jarle Hillestad, Biri, 23. mai
Thomas Lyth, Molde, 23. mai
Per Opsahl, Kjeller, 23. mai
Per Wiggo Tangen, Oslo, 27. mai
Arnstein Kamsvåg, Tiller, 28. mai

Mikkel Kardel forlater sitt Tannhus

Tidendes mangeårige frilansmedarbeider, tannlege og periodontist Mikkel Kardel, fylte den 15. mars 70 år. Dagen ble blant annet markert ved at han samlet og takket en gruppe venner, medarbeidere og «hjelpere» i Mikkels Tannhus, klinikken som ligger midt i kunstnerstrøket Damstredet i Oslo. Kontorene ble på 80-tallet innredet fra grunnen av gjennom entusiastisk innsats i et nærmest kondemnabelt hus, og det var nok med et visst vemod han overlot den symbolske nøkkelen til sønnen Espen, som nå overtar praksisen. Mikkel Kardel kommer opprinnelig fra Danmark, der han blant andre samarbeidet med den kjente professor og redaktør Jens Pindborg. I Tidende har han i alle år, fra starten i 1986 til og

Mikkel Kardel overrakte en symbolsk nøkkel til sønnen Espen, som nå overtar praksisen Mikkels Tannhus i det rehabiliterte gamle huset i kunstnerstrøket Damstredet.

med 2004, anmeldt Nordentalutstillingene, og han har også i en årrekke vurdert og kommentert tannlegeutstyr på den store internasjonale utstillingen i Köln.

Også svensk tannlege mistenkes for forskningsfusk

En tannlege som disputerte ved Karolinska instituttet i Göteborg mistenkes nå av det svenske Vetenskapsrådet (VR) for forskningsfusk, skriver den svenske Tandläkartidningen. Artikler som inngår i hans avhandling gir en «undermålig redovisning av material, metoder liksom av resultat», skriver Vetenskapsrådets utredningsgruppe. «Misstankar om oredlighet förstärks av att det inte varit möjligt att granska något källmaterial som styrker att försöken har utförts, på vilket sätt, när, eller av vem... Sakkunniga har således inte kunnat finna belägg för att de djurexperiment och analyser som redovisas i avhandlingen, har genomförts så som beskrivits.» Dessuten konstaterer VR at deler av, og formuleringer i avhandlingen til den mistenkte tannlegen praktisk talt er identiske med teksten i et upublisert manus som en annen forsker har skrevet. Tannlegens veileder og nemnden som godkjente avhandlingen får også kritikk av VR.

De sakkyndige har villet møte tannlegen og stille spørsmål om hvordan forskningen har foregått, men tannlegen har takket nei til dette gjentatte ganger. Tannlegen og en av hans veiledere, som også er mistent for fusk, har fått en måned på seg til å svare på kritikken fra Vetenskapsrådet, før de tar opp saken igjen i mars. De vil etter det avlevere en sluttrapport til Karolinska instituttet, som vil fatte beslutning om eventuelle tiltak mot tannlegen og hans veileder.

Redaktører får sparken

Redaktøren i det islandske legetidsskriftet, Vilhjálmur Rafnsson, er sagt opp fra stillingen sin etter 12 år i redaktørstolen, trolig fordi han valgte å publisere et kritisk leserbrev, skriver Tidsskrift for den norske Læreforening i sitt nummer 3, 2006. Rafnsson fikk ikke annen begrunnelse for avskjedigelsen enn at det var enighet i legeföreningens styre om å utnevne en ny redaksjonskomité og å avskjedige sjefredaktøren. Den islandske legeföreningens president sier at styret i foreningen konkluderte med at den nåværende sjefredaktøren ikke lenger skulle være en del av redaksjonskomiteen fordi komiteen ikke lenger fungerte på grunn av tillitsbrudd. Rafnsson sier han opplever det som et sjokk å bli sparket, og vurderer å gå til erstatningssøksmål mot foreningen, skriver Tidsskriftet.

Helt nylig er også både sjefredaktøren

ren og redaksjonssjefen i det kanadiske legetidsskriftet avskjediget, sannsynligvis etter en langvarig uenighet med legeforeningen om tidsskriftets redaksjonelle uavhengighet. Der har redaksjonskomiteen satt i gang en under-skriftskampanje i protest mot oppsigelsene, og med krav om at de to får jobbene sine tilbake.

Liten vekst i legemiddelomsetningen

Omsetningen av legemidler i Norge var på 16,1 milliarder kroner i 2005. Det vil si en vekst på 150 millioner fra 2004, eller en realøkning på 0,9 prosent. Omsetningsveksten er med dette lavere enn i våre naboland, melder Legemiddelindustriforeningen.

Utgifter til helseformål utgjør en stadig økende andel av de totale offentlige utgifter og legemiddelutgiftene har hatt samme veksttakt som de øvrige helseutgiftene.

Sammenlignet med OECD-landene er legemiddelkostnadene i Norge lavere enn gjennomsnittet. De siste tallene viser at legemiddelutgiftene i Norge utgjør 9,4 prosent av de offentlige hel-

seutgiftene, mens gjennomsnittet i OECD er 15,5 prosent.

Siden 1999 har prisene på legemidler inn til apotek vist en synkende tendens. Den siste syvårsperioden har legemiddelprisene i gjennomsnitt sunket med 1,8 prosent per år, mens konsumprisindeksen har hatt en gjennomsnittlig årlig økning på 1,8 prosent. Dette indikerer en gjennomsnittlig årlig realprisreduksjon på legemidler med 3,6 prosent.

Bedre kosthold men fortsatt for mye fett og sukker

Det har skjedd en positiv utvikling i det norske kostholdet, melder Sosial- og helsedirektoratet. Men fra et helsemessig synspunkt inntar vi fortsatt for mye fett, sukker og salt, og for lite matvarer som er rike på stivelse, kostfiber og antioksidanter. Norsk gjennomsnittskost inneholder tilfredsstillende mengder av de fleste næringsstoffer sett i forhold til anbefalt inntak. Innholdet av fett, særlig mettet fett, og sukker er imidlertid høyere enn ønskelig. Disse svakhetene i kostholdet medvirker til utvikling av hjerte- og karsykdommer,

kreft, overvekt, forstoppelse, galleveissykdom, tannråte, jernmangel, benskjørhet og diabetes type 2.

Blant ungdom er inntaket av sukker betydelig høyere enn ønskelig. Det anbefales at tilsatt sukker utgjør høyst 10 prosent av energiinnholdet i kosten, mens de nasjonale kostholdsundersøkelsene viser at mellom 15 og 18 prosent av energiinntaket blant 4-, 9- og 13-åringer kommer fra slikt sukker.

Sukkervarer og leksedrikker utgjør en større andel av forbrusketgiftene enn matvaregrupper som henholdsvis frukt, grønnsaker og poteter; brød og kornvarer; meieriprodukter og egg. Norske forbrukere bruker eksempelvis tre ganger så mye penger på sukkervarer og leksedrikker som på fisk.

Likevel ser forbruket av sukkerholdig brus ut til å ha vært på sitt foreløpig høyeste nivå i 1997 med 93 liter per innbygger. Omsetningen av brus har minsket betydelig de siste årene, og var i 2003 og 2004 henholdsvis 85 og 79 liter per innbygger per år.

TILBAKEBLIKK

1906

Amerikanske honorarer

Da det maaske kan interessere meddeles her nogle honorarer modtagne af tandlæger i Amerika. Det største er saavidt vides dr. Youngers på 7 000 dollars (kr. 26 110.00) for behandling av pyorrhæa alveolaris. Dr. Garretson modtog for en obturator 3 500 dollars (kr. 13 055.00)... Disse tal viser tydelig, at vore kolleger har forstaaelsen af sine arbeiders værdi, og at patienterne ligeledes har fuld respekt for tandlægens gerning.

April 1906, 5te hefte

1956

For og mot bruken av fluor

Formod Mørch, den gang ansatt ved Odontologisk Forskningsinstitutt,

drøfter i en artikkel forskjellige tilførselsmåter av fluor: vannfluoridering, fluor i andre vehikler, pensling med fluor og fluor i tannpasta. Han konkluderer slik: «Selv om lokal applikasjon er tidsrøvende og medfører relativt store utgifter, er det nærliggende å anta at denne administreringsmåte burde ha betingelser for å være skikket for norske forhold, spesielt i områder hvor tilførsel per os er vanskelig å gjennomføre. På grunn av denne aktualiteten er grunnlaget for lokal applikasjon tatt opp til undersøkelse ved Odontologisk Forskningsinstitutt.» Fluor i tannpasta har han ikke tro på og avslutter artikkelen: «På nåværende tidspunkt synes det berettiget å stille seg meget skeptisk til fluoridering av tannpastaer.»

Mai 1956, hefte V

1996

Generalen

Tidendes objekt, generalsekretær Eivind Karlsen, fyller 60 år 24. april. Det kunne være på tide med noen avsløringer. Men det ser ikke lovende ut. Alltid behersket, alltid med «kontoret» ved siden av seg, en 50 cm tykk dokumentveske. Den står ikke ved senga om natta, men på stua, bedyrer han. Den er samvittigheten hans. Er det noen forskjell på fritid og arbeidstid? Han bekrefter det vi allerede vet: Generalsekretærstillingen i Tannlegeforeningen er ikke en jobb, det er en livsstil.

April 1996, nr. 5

